

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wstęp do teorii bezpieczeństwa (Wykład), PG_00147370						
Kierunek studiów	Bezpieczeństwo narodowe (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	praktyczny		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Politologii -> Zakład Nauk o Bezpieczeństwie						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Marek Ilnicki				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		30.0	60
Cel przedmiotu	Wykład ma dostarczyć studentowi aparaturę pojęciową z zakresu wybranych teorii bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Zapoznać z metodami naukowymi przetwarzania informacji przy analizowaniu różnych zjawisk i problemów w sferze bezpieczeństwa. Wskazanie na związki teorii z praktyką, czyli między wiedzą akademicką a wydarzeniami zachodzącymi w świecie oraz różnymi sposobami realizacji przez państwa i instytucje międzynarodowe polityki bezpieczeństwa.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[BNL3_W15] W zaawansowanym stopniu zna metody i techniki badawcze nauk o bezpieczeństwie.	Student: - zna podstawowe wymagania metodologiczne dotyczące nauk o bezpieczeństwie	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNL3_W08] W zaawansowanym stopniu wie jakie są mechanizmy i identyfikuje je w zarządzaniu ryzykiem i podejmowaniu decyzji w instytucjach bezpieczeństwa narodowego.	Student: - dysponuje podstawowymi kompetencjami w rozstrzyganiu decyzyjnych dylematów dotyczących bezpieczeństwa występujących na różnych poziomach działalności instytucji publicznych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNL3_W05] W zaawansowanym stopniu zna warunki i formy uczestnictwa obywateli w życiu społecznym na różnych jego poziomach. Definiuje zjawiska w istotny sposób determinujące działania na rzecz bezpieczeństwa. Ma zaawansowaną wiedzę o pochodzeniu i ewolucji norm organizujących strukturę i instytucje społeczne właściwe dla bezpieczeństwa, w tym zagadnienia prawne i etyczne z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.	Student: - zna uwarunkowania środowiskowe i formalno-prawne udziału obywateli w zapewnieniu bezpieczeństwa lokalnego i krajowego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNL3_U13] Ocenia ryzyko oraz możliwe konsekwencje przedsięwzięć podejmowanych w obszarze bezpieczeństwa.	Student: - zna czynniki wpływające na stan i poziom bezpieczeństwa oraz potencjalne skutki podjętych przedsięwzięć	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNL3_W14] Zna i rozumie zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, w tym przedsiębiorczości indywidualnej, lokalnej i społecznej wykorzystujące wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów.	Student: - zna reguły aktywizowania społeczności lokalnej do działań kreujących bezpieczeństwo w ujęciu teoretycznym i praktycznym	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNL3_K05] Posiada zdolność hierarchizowania celów i metod działania, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.	Student: - posiada zdolność racjonalnego postępowania w osiąganiu założonych celów	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNL3_U09] Dostrzega społeczne oczekiwania w zakresie adekwatności działań państwa na tle zidentyfikowanych zagrożeń dotyczących jego funkcjonowania.	Student: - zna rodzaje więzi społecznych i rządzące nimi prawidłowości, które są charakterystyczne dla bezpieczeństwa	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNL3_U01] Posiada umiejętności badawcze w zakresie określenia podstawowych struktur politycznych, społecznych, ekonomicznych, prawnych i kulturowych we współczesnym świecie. Identyfikuje i interpretuje procesy zmian w obszarze skutków bezpieczeństwa.	Student: - powinien wykazać się umiejętnością postrzegania różnych aspektów bezpieczeństwa zgodnie z przyjętymi w poszczególnych teoriach zasadami metodologicznymi	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNL3_W03] Ma zaawansowaną wiedzę na temat istoty i specyfiki nauk o bezpieczeństwie i ich miejscu w strukturze nauk społecznych.	Student: - ma wiedzę na temat różnic w sposobie rozpatrywania poszczególnych aspektów bezpieczeństwa w zależności od teorii i przyjętych metod wykorzystywanych w naukach o bezpieczeństwie	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNL3_W09] Ma zaawansowaną wiedzę o istocie, dynamice i specyfice zagrożeń bezpieczeństwa w różnych sferach życia społecznego.	Student: - potrafi dokonać analizy bezpieczeństwa poprzez rozpoznanie występujących wyzwań, zagrożeń, ryzyk i szans w wybranych sferach życia społecznego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[BNL3_W07] Posiada zaawansowaną wiedzę na temat procesów oraz czynników je kształtujących w strukturach i instytucjach bezpieczeństwa publicznego.	Student: - zna determinanty funkcjonowania instytucji bezpieczeństwa publicznego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNL3_W04] Ma pogłębioną wiedzę na temat funkcjonowania instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego i międzynarodowego oraz potrafi definiować relacje między nimi. Definiuje fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji.	Student: - posiada wiedzę na temat struktur i instytucji bezpieczeństwa krajowego i międzynarodowego; - zna definicje i terminologię z zakresu bezpieczeństwa.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNL3_U02] Analizuje przyczyny i przebieg procesów oraz ich ewolucji odnoszących się do społecznych, politycznych, ekonomicznych, prawnych, etycznych i kulturowych aspektów bezpieczeństwa.	Student: - posiada umiejętność posługiwania się systemami normatywnymi oraz wybranymi przepisami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązywania zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Problematyka wykładu Bezpieczeństwo państw w teoriach współczesnych stosunków międzynarodowych. Bezpieczeństwo państwa - podstawowe kategorie pojęciowe i ich klasyfikacja: - definicje bezpieczeństwa; - rodzaje bezpieczeństwa; - systemy bezpieczeństwa. Czynniki warunkujące poziom bezpieczeństwa: - wyzwania; - zagrożenia; - ryzyka; - szanse. Systemy bezpieczeństwa zbiorowego (ONZ, OBWE, Rada Europy). Militarne aspekty bezpieczeństwa (konflikty zbrojne, rozbrownienie, prawo użycia siły, proliferacja broni masowego rażenia). Strategia bezpieczeństwa narodowego. Interesy narodowe i cele strategiczne. Zewnętrzne środowisko bezpieczeństwa Polski. Aktualny stan i tendencje rozwojowe (w ujęciu regionalnym i globalnym) Wewnętrzne uwarunkowania bezpieczeństwa Polski. Diagnoza i prognozowane zmiany: - potencjał obronny; - potencjał ochronny; - potencjał społeczno gospodarczy. Misje Sojuszu Północnoatlantyckiego: - obrona kolektywna; - opanowywanie kryzysów; - bezpieczeństwo kooperatywne. Polityki i działania Unii Europejskiej na rzecz bezpieczeństwa: - wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa; - wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony; - przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Zarządzanie kryzysowe i stany nadzwyczajne, mobilizacja i militaryzacja w Polsce.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	uczestnictwo w wykładach	70.0%	40.0%
	odpowiedzi na egzaminie	51.0%	60.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu): Z. Ścibiorek (red.), Podsystem niemilitarny w przygotowaniach obronnych Rzeczypospolitej Polskiej, Toruń 2017. R. Kuźniar i inni, Bezpieczeństwo międzynarodowe, Warszawa 2012. R. Zięba (red.), Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie, Warszawa 2008. A. Urbanek (red.), Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System. Słupsk 2012. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, 2013. W. Kitler, Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System, Warszawa 2011.	
	Uzupełniająca lista lektur	Literatura uzupełniająca: K. Żukowska (red.), Bezpieczeństwo międzynarodowe. Przegląd aktualnego stanu, Warszawa 2011. S. Koziej, Między piekłem a rajem. Szare bezpieczeństwo na progu XXI wieku, Toruń 2006. Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego, Warszawa 2002. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.	
	Adresy eZasobów		
	Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Przedstaw teorię równowagi funkcjonującą w stosunkach międzynarodowych dotyczącą bezpieczeństwa. 2. Przedstaw dylemat bezpieczeństwa funkcjonujący w stosunkach międzynarodowych. 3. Przedstaw teorię współzależności funkcjonującą w stosunkach międzynarodowych dotyczącą bezpieczeństwa. 4. Przedstaw teorię instytucjonalizacji funkcjonującą w stosunkach międzynarodowych dotyczącą bezpieczeństwa. 5. Scharakteryzuj ryzyka oraz ich wpływ na aktualne bezpieczeństwo Polski. 6. Scharakteryzuj szanse oraz ich wpływ na aktualne bezpieczeństwo Polski. 7. Scharakteryzuj wyzwania oraz ich wpływ na aktualne bezpieczeństwo Polski. 8. Scharakteryzuj zagrożenia oraz ich wpływ na aktualne bezpieczeństwo Polski. 9. Omów pojęcie, istotę i rodzaje bezpieczeństwa. 10. Omów strategię bezpieczeństwa w ujęciu teoretycznym i praktycznym (w RP). 11. Wyjaśnij pojęcie systemu bezpieczeństwa państwa. 12. Wskaż różnice dot. zakresów bezpieczeństwa narodowego i państwowego. 13. Omów wewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa Polski na poziomie megatrendów 14. Omów zewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa Polski na poziomie megatrendów 15. Wskaż przyczyny i konsekwencje współczesnych konfliktów zbrojnych. 16. Wymień zgodne z prawem międzynarodowym warunki użycia siły zbrojnej. 17. Omów potencjał obronny Polski. 18. Omów potencjał ochronny Polski. 19. Omów misje Sojuszu Północnoatlantyckiego. 20. Scharakteryzuj wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa UE. 21. Scharakteryzuj przestrzeń wolności bezpieczeństwa i sprawiedliwości UE. 22. Omów przeciwdziałanie proliferacji broni masowego rażenia. 23. Wymień i scharakteryzuj polskie służby specjalne. 24. Wymień główne teorie bezpieczeństwa w stosunkach międzynarodowych. 25. Wyjaśnij terminy ograniczenie oraz redukcja zbrojeń.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.